

Bet. o. lovf. vedr. Danmarks deltagelse i den fælles valuta

lang række økonomer med vismændene i spidsen siger samstemmende, at det ikke har den store betydning for Danmark rent økonomisk, om vi er med i ØMU'en eller ej.

ØMU'en er først og fremmest et politisk projekt til at fremme integrationen i EU. Det bekræftede finansminister Mogens Lykketoft allerede i september 1998 til månedsavisen Europa: »Den fælles mønt er ikke rundet af økonomiske overvejelser. Drivkraften i projektet var rent politisk. Den fælles mønt var det mest velegnede til at binde det genforenede Tyskland til sine naboer i en uopløselig enhed. Det var det, der drev projektet frem Meget af økonomisnakken er efterrationalisering af en overordnet politisk beslutning.«

Hvis Danmark går med i euroen, afgiver vi frivilligt centrale elementer af vor selvbestemmelse over den økonomiske politik. Det vil underminere de politiske og demokratiske muligheder for det danske Folketing, de politiske partier, bevægelser og faglige organisationer, ja for hele den danske befolkning i at øve indflydelse på og være medbestemmende over deres egen tilværelse. Unionen og ØMU'en er udemokratisk og centralistisk, så det batter.

Om fortrydelsesretten og forholdet mellem grundloven og L 288

Statsminister Poul Nyrup Rasmussen forsikrede ifølge Politiken den 29. februar 2000 på et møde på Krogerup Højskole, at jeg »har meget nøje fået det undersøgt, også af eksperter uden for Justitsministeriet. Der er intet statsretligt til hinder for, at vi kan melde os ud af ØMU-samarbejdet, hvis vi ønsker det.«

Men han blev straks imødegået af et medlem af den daglige ledelse af ECB, Tommaso Padoa-Schioppa: »Det vil være en meget kompleks operation at melde sig ud igen, når man først er kommet ind. For det første åbner traktaten ikke mulighed for, at medlemslande kan melde sig ud igen, og for det andet vil et sådant ønske være forbundet med meget svære diskussioner og store tekniske vanskeligheder.«

Statsministeren har i månedsvis fastholdt sine udtalelser om, at Danmark har en fortrydelsesret, selv om det står mere og mere klart, at statsministerens teori om juraen ganske enkelt er forkert. Justitsministeren var den 8. august 2000 i samråd i udvalget på initiativ af Enhedslistens medlem af udvalget, og efter dette samråd står

det efter mindretallets opfattelse klart, at en dansk udmeldelse af euroen (men med opretholdelse af EU-medlemskabet) for det første kun kan lade sig gøre, hvis samtlige andre EU-lande accepterer dette, eller hvis der opstår så væsentlige ændringer af vilkårene for dansk euromedlemskab, at Danmark med henvisning til folkeretten kan påberåbe sig bristede forudsætninger. Men i sidstnævnte tilfælde kan sagen i tilfælde af uenighed i EU indbringes for EF-Domstolen, der så kan bestemme, at Danmark ikke kan udtræde af euroen. En sådan dom vil være statsretligt bindende for de danske myndigheder, så længe Danmark er medlem af EU. Det følger af det såkaldte forrangsprincip i EU. Ifølge dette princip er EF-Domstolens afgørelser en del af dansk statsret. Statsministerens påstand om, at der intet statsretligt er til hinder for, at vi kan melde os ud af ØMU-samarbejdet, er altså ganske enkelt forkert.

Hertil kommer, at de øvrige eurolande af principielle grunde formentlig vil nægte at acceptere et lands udtrædelse. De vil helt givet afvise indførelse af et svingdørsprincip, der jo også ville åbne døren for andre eurolande, som på et senere tidspunkt mister lysten til at være med.

Derfor vil den eneste vej ud for Danmark efter al sandsynlighed være en udmeldelse af EU. Det er så et spørgsmål, om dansk udmeldelse af EU i praksis kan lade sig gøre, hvis vi først er blevet medlem af euroen.

I den danske statsret er det almindeligt antaget, at overladelse af suverænitet til en mellemfolkelig myndighed ved brug af grundlovens § 20 forudsætter, at Folketinget har en fortrydelsesret, der gør det muligt at tage suverænitetsoverladelsen tilbage.

Det må betvivles, om L 288 reelt og juridisk indeholder en sådan nødvendig fortrydelsesret. Mindretallet finder det derfor ikke godtgjort, at grundloven tillader vedtagelse af L 288. Mindretallet har opfordret regeringen til at sørge for, at der fra statsretseksperterne på vore universiteter indhentes en uvildig redegørelse for grundlovsproblemet. Regeringen har afvist dette ønske.

Bevidst underminering af euoundtagelsen

En af de fire danske undtagelser gælder euroen. Danmark står uden for den tredje og sidste fase i ØMU'en. Men denne undtagelse bliver systematisk undermineret af den danske regering. Det er ingen hemmelighed, at regeringspartierne